

## Inleiding

De tekst die u hier aantreft is geschreven als een verdieping van de OctoQuest workshop van de [Summer University](#) 30-8-19 van [Develhub](#). Deze tekst is een aanvulling op de vijfde vraag van de [OctoQuest methode](#). Deze vraag verkent de bekleders van de rollen en roldragers die betrokken zijn bij het bereiken van de oplossing en de mogelijke rolspecifieke inter- en intrapersoonlijke spanningen.

In dit document treft u een aantal zoekplaatjes aan die situatief relevant kunnen zijn bij het verkennen van de betrokken roldragers en de actuele en gepercipieerde verhoudingen en de mogelijke interpersoonlijke spanningen tussen de individuele interpretatie van de actualiteit en de verschillen in percepties van de betrokkenen.

Anne van Dinther en Wolf Lejeune verzorgen de workshop motiverende gespreksvoering met OctoQuest in Groenekan op 30 augustus in de ochtend. Deze Summeruniversiteit is een initiatief van Develhub.

## Thema

### Verdiepende elementen bij vraag 5:

### Verkennen van Roldragers, rollen en rolspecifieke -(betrekkings)-componenten

Een forse verdieping bij vraag 5 van OctoQuest.

De vijfde vraag van OctoQuest, het solutionfocussed interview of motiverende gespreksvoering, verkent de betrokken [roldragers](#) bij het ontwikkelen van een oplossing. De aandacht gaat vooral uit naar exploreren van belemmerende en stimulerende factoren voor een geslaagd samenwerken in het oplossingsproces.

Bij mijn luisteren als Helper naar wat de Persoon bij vraag 5 vertelt of niet benoemd, luister ik [tussen de regels door](#) naar dat wat niet verwoordt is en toch doorklinkt in een geïmagineerd oor. Mijn inspiratiebronnen bij dit tussen de regels luisteren zijn o.m.:

#### [Van de Vliert's](#) begrippen:

- roloppvattingen over de eigen specifiek oplichtende rol,
- rolverwachtingen gericht op de rolinvulling door de relevante ander,
- interpersoonlijk rolconflicten, conflicten tussen twee of meer roldragers,
- intrapersoonlijk rolconflicten, conflicten binnen een persoon/roldrager.

Samenvattend spreken we ik dan van [Rolspecifiek gedoe](#): een uitgebreide samenvatting van Van de Vliert. Deze rolspecifieke elementen raken voor een deel ook de [meerstemmigheid](#) van de betrokken rolbekleders.

#### [Herman's c.s. cirkel, de cirkel van Hermans:](#)

Z en A motief positief en negatief geladen:

	<i>Binnen cirkel</i>	<i>Buiten cirkel</i>
1.	autonomie succes en in overdreven vorm	grandiositeit
2.	protest	vijandigheid
3.	machteloosheid	hope- of hulpeloosheid
4.	kracht en eenheid	limieteloosheid
5.	genegenheid/ liefde	overafhankelijkheid
6.	onvervulbaar verlangen	gefixeerde rouw

#### [Wazlawick](#) ["Slowak"], de [Axioma's van Wazlawick](#) c.s. ,o.m:

- Cocurrerend/ symmetrisch of complementair
- Boven-, gelijk- of onderschikking
- Emotioneel nabij of afstandelijk verwerpend etc.

#### [Von Thun](#) c.s. vier aspecten in een boodschap ( [vier oren en vier monden model](#)):

- Content-aspect
- Betrekkingsniveau-aspect
- Zelfonthullend-aspect
- Appellerend-aspect

#### [Satir's](#) [5 positions](#) op een X-en Y-as.:

- de as Blamer position - Placater position
- de as Clown position - Congruent position en
- in het centrum de Super rational position

### Farrelly's provocative interventions

Een interventievorm waarin uitdagende interventies gebruikt worden om een "verstellende positie" te ontkennen.

### Berne's transactionele analyse:

Ouder positie:

- Voedende ouder positie
- Kritische ouder positie
- Afwezige ouder* ( toevoeging van Wolf Iejeune)

Volwassene positie

Kind positie:

- Rebellerend kind positie
- Aangepast kind positie
- Kleine professor positie

### Karpman's dramadriehoek

- Aanklager
- Redder
- Slachtoffer

### Chomsky's Generatieve taalkunde:

Kort door een "gebalde" bocht met enige vervormingen:

De oppervlakte en dieptestructuur in taal:

- vervormingen
- generalisaties
- deleties

### Negt' s Sociologische Phantasie

Een vorm van sociologische re-engineering, invullen wat je niet zeker weet en wel af meent te kunnen leiden uit het getoonde gedrag en de bereikte output.

### Korzybski's

- de (land)kaart is niet het gebied:
  - vervormingen
  - generalisaties
  - deleties

Shakespeare De drager/ bekleeder van de rol weet meer dan het personage dat hij in zijn rol uitdrukt.

Erickson's Inductief taalgebruik (pagina 26 en 27)

Beïnvloeden met taalpatronen die verwant zijn aan de beïnvloedingsmanieren uit de hypnoseleer.

Glasl conflicttrap

De conflicttrap met 9 escalatie treden.

### Blanchard's c.s. Situational LeadershipII :

Situatief gebonden mix van sturend en ondersteunend gedrag met een x-as en een y-as:

- niet effectief afgestemd op situatie,
- wel effectief afgestemd op de situatie.

### wolf Iejeune anticiperend leidinggeven

Situatief gebonden mix van sturend, ondersteunend gedrag en de introductie van vermijdend gedrag (moving away van Berlew) als een nieuwe derde dimensie:

- niet effectief afgestemd op situatie,
- wel effectief afgestemd op de situatie.

Gerealiseerde innovaties binnen anticiperend leidinggeven:

- nieuw grafisch model: alle bewegingen lopen van links naar rechts door een nieuwe Z-as,
- concrete gespreksformats voor de verschillende stijlen o.a. OctoQuest in meerdere dimensies,
- introductie van Belew's derde stijl "moving away" (slide 98) (moving away/ ontwijken)
- introductie van "feedbackdwang" bij stijl 1,
- introductie 8 zelfonthullingen en een ja-cadans, een aparte invulling van OctoQuest bij stijl 2,
- Introductie van concreet format voor stijl 3: acht selfdirected solution oriented vragen die tot hernemen van eigen rolspecifieke verantwoordelijkheid leiden of tot een vraag om herinstructie

## Beïnvloed en **Intervenieer voor alles in een vragende vorm!**

Uw "*interpretatie*" van de door u gehoorde deleties, generalisaties of vervormingen bied u in vragende vorm aan, vrij van uw eigen oordeel en op een empathische wijze en in de vorm van een [denkaanstootvraag](#). Zie ook de titel Stroh im Kopf van Birkenbihl uit de Gabal Verlag.

Alkmaar 29-8-19

14.11 Geschreven met het oog op een verdieping van de workshop OctoQuest van 30 VIII19.

Correcties op schrijffouten zijn zeer welkom!

Tips voor aanvullingen ook.

[wolf.lejeune@upcmail.nl](mailto:wolf.lejeune@upcmail.nl)

0626160903